

חודש אלול הקהל ושמירה

בתפר שבין שנת השמיטה
לשנת הקהל, איזו השפעה
יכולה להיות לשמיטה על
עבודת הקהל?

לפיכך, כאשר אנו עומדים בכניסה לשנת "הקהל", לאחר ההכנה של שנת השמיטה, כאמור, יש להתבונן ברצינות בתוכנה ומטרתה של מצוה זו, כפי שאומרת התורה: "למען ישמעו ולמען ילמדו ויראו את ה' אלקיכם, ושמרו לעשות את כל דברי התורה הזאת; ובניהם אשר לא ידעו – ישמעו ולמדו ליראה את ה' אלקיכם".

★ ★ ★

אפשר לראות בבירור עד כמה מצוות "הקהל" מדגישה את ענין חינוך הילדים. מכך גם מובן לא רק ביחס לקטנים ("טף") במובן הפשוט, אלא גם ביחס למבוגרים בשנים אשר הם עדיין "טף" וקטנים ביהדות, כל אלה "אשר לא ידעו", אשר, מאיזו סיבה שהיא, לא קיבלו את החינוך היהודי הנכון. ואפילו אלה שהם בסוג "שאינו יודע לשאול", שאינם יודעים ואף אינם חשים שחסר להם ושהם צריכים לכן לשאול ולבקש – גם אותם יש להקהיל ולהשמיע באזניהם "למען ישמעו ולמען ילמדו" מה היא תורה ומה היא מצוה, והלימוד צריך להיות באופן כזה שיהיו חדורים ביראת ה', והעיקר – "ושמרו לעשות את כל דברי התורה הזאת", שכן לא תהי' מוחלפת, אלא כפי שניתנה מסיני, וכל זה "כאילו מפי הגבורה שומעה".

★ ★ ★

ויהי רצון שכל אחד ואחת, בתוך כלל ישראל, יעשה בכל הענינים האמורים, לחזק ולהעמיק ולהפיץ יהדות בחיי יום-יום, הן בו עצמו והן בכל סביבתו, במלוא המדה, ודבר זה יוסיף עוד יותר בהכתיבה וחתימה טובה בכל הבחינות הן בגשמיות והן ברוחניות,

וכל בני ישראל – האנשים והנשים והטף – יזכו בקרוב ממש לגאולה האמיתית והשלמה על ידי משיח צדקנו, על-ידי ביצוע, כבר עתה בזמן הגלות, הפסוק: "ואנחנו עמך וצאן מרעיתך נודה לך לעולם לדור ודור נספר תהלתך".

בכבוד ובברכת כתיבה וחתימה טובה
לשנה טובה ומתוקה
ולהצלחה בכל האמור

מנחם שניאורסאהן

"ובניהם אשר לא ידעו .. ילמדו ליראה את ה'"

ב"ה, ערב ש"ק ח"י אלול,
פרשת תבוא אל הארץ,
קומי אורי כי בא אורך,
שנה השביעית, שבת להשם,
ה'תש"מ.
ברוקלין, נ.י.

אל כל בני ובנות ישראל
בכל מקום שהם
ה' עליהם יחיו

שלום רב וברכה!

בעמדנו בסיום שנת תש"מ, בימים האחרונים של ההכנה לשנה החדשה, הבאה עלינו ועל כל ישראל לטובה ולברכה, כדאי להתעכב על נקודה מסויימת הקשורה בכך, אשר למרות שכבר נידונה פעמים רבות – הרי הענין עתה עונתי במיוחד ואקטואלי, אקטואלי גם ביחס למעשה, שהוא העיקר.

הכוונה בקשר לכך שהשנה המסתיימת עתה היא שנת שמיטה, "שבת לה'", והשנה המגיעה היא שנת "הקהל".

בני ישראל במצוות ולחזקם באמונתם, ביהדות. דבר זה השאיר עליהם רושם רב, כאילו שמעו מפי הא"ל עצמו.

אחד ההסברים לכך שמצוות "הקהל" נקבעה בזמן האמור הוא: מאחר ושנת השמיטה היא "שבת לה'", שבה נוצל הזמן שבו היו חפשיים מעבודת שדה וכרם (שהיתה העיסוק העיקרי של האנשים באותן תקופות) להוסיף בלימוד התורה, בתפלה ובקיום המצוות במדה מוגברת – היתה זו ההכנה המתאימה וההכרחית לעליה לבית-המקדש כל בני ישראל **כקהל אחד**, ולהאזין לקריאת התורה כאילו היא נשמעת מפי הגבורה, תוך חוויה נשמית עמוקה כבמתן תורה בהר סיני, דבר שנחקק עמוק בלב ובמוח והשתקף לאחר מכן בחיי יום יום במשך כל השנים הבאות.

★ ★ ★

למרות שמצוות "הקהל", במשמעותה המעשית והפשוטה, קשורה בזמן שבית-המקדש הי' קיים – הרי ידוע עם זאת שכל הענינים הקשורים בבית-המקדש, כמו הקרבת קרבנות ודומיהן, הרי במשמעותם **הרוחנית** הם אקטואליים בכל הזמנים. לדוגמה – ענין התפלות, אשר "במקום קרבנות תקנום", הם תופסים את מקום הקרבנות. יהודי המתפלל בכל לבו ומוכן להקריב "חלבו ודמו", כלומר להקריב לה' את כל המובחר והחשוב אצלו ("חלבו") ואת כל אשר הוא להוט אליו ("ידם") – הדבר מרוצה לפני הקב"ה כעולה וכקרבת בבית-המקדש. אף בזמן שהיה ליהודים משכן ומקדש שבו הקריבו קרבנות היה העיקר – לבו של כל יהודי, בהתאם לציוויו, בקשתו והבטחתו של הקב"ה: "ושכנתי בתוכם", בתוכם – בהם עצמם, בפנימיותם, בפנימיות לבבם היהודי.

כך גם ביחס לענין השמיטה: למרות שהציווי לעבוד עבודת אדמה שש שנים ולשבות ממנה בשנה השביעית תקיף רק בארץ ישראל (שבה גם האדמה קדושה) ולא בחוץ-לארץ, הרי תוכנה הרוחני של שנת השמיטה, שהיא **שבת לה'** אשר **קודש** היא, תוכן זה הוא אקטואלי ומעשי בכל מקום ובכל זמן, וקשור בקדושתו של "גוי קדוש", קדושה העומדת מעל ומעבר להגבלות הזמן והמקום.